

ASTRID LINDGREN-FALLET

Obs! I pappersutgåvan av Läkartidningen blev det fel namn på lagmannen. Det är här rättat (27/9 2011).

Vetenskapligt råd ändrar sig

När Socialstyrelsen under 2009 gjorde en utredning av Astrid Lindgren-fallet anlät myndigheten bland annat ett vetenskapligt råd i farmakologi, professor emeritus Rune Dahlqvist. I ett yttrande menade han då att tiopental givits i en mycket hög dos nära inför dödens inträde. Nu modifierar han sin ståndpunkt.

Rune Dahlqvist är kallad till rättegången som åklagarens vittne. Inför detta har han spontant inkommit med en skrivelse till tingsrätten, åklagaren och den åtalade narkosläkaren.

Han skriver att hans tidigare bedömning baserades på att det fanns mycket hög koncentration tiopental i postmortalt lårblood och på förekomsten av tiopental i postmortal urin. Senare visade det sig att blodet även innehållit tiopentals huvudmetabolit pentobarbital, som likaså förekomsten av tiopental i urinen enligt Rune Dahlqvist talade för att tiopental cirkulerat i kroppen medan barnet levde.

Emellertid har det på senare tid kommit till Rune Dahlqvists kännedom att »den farmaceutiska produkten tiopental som förorening kan innehålla små mängder pen-

Foto: Medicinsk bild

Den åtalade narkosläkaren nekar till att ha givit den lilla flickan något tiopental.

tobarbital och därmed kan alltså *inte* [red:s kursivering] pentobarbital sägas vara bevisande för att tiopental cir-

kulerat genom kroppen«.

Det betyder, enligt Rune Dahlqvist, att det är möjligt att tiopental givits i mycket

hög dos nära inför döden, men också möjligt att tiopental tillförts till blodkärlet i mycket stor mängd efter döden.

Han skriver också att han ansluter sig till den sakkunnige Jørg Mørlands uppfattning att tiopental kan omvandlas till pentobarbital även in vitro i blod under kylskåpsförhållanden.

Dessutom anger Rune Dahlqvist att han precis som Jørg Mørland inte kan utesluta att en postmortal fördelning från mycket hög blodkoncentration av tiopental kan ske in till andra vävnader till låg koncentration, inklusive urin.

Sara Gunnarsdotter

Rättegången har börjat – dom om några veckor

Tisdagen den 13 september inleddes rättegången mot narkosläkaren i Solna tingsrätt. Det är åklagaren Peter Claeson som åtalar narkosläkaren för dråp på en spädd för tidigt född flicka den 20 september 2008.

Det åklagaren har att bevisa under rättegången har han formulerat i en gärningsbeskrivning. Där står att narkosläkaren uppsåtligen ska ha berövat flickan livet genom förgiftning med narkos-

medlet tiopental. I andra hand görs gällande att [narkosläkaren] *uppsåtligen försökt* [red:s kursivering] beröva [flickan] livet på samma sätt.

Narkosläkaren försvaras av advokaten Björn Hurtig. Hon nekar till att alls ha givit flickan något tiopental, även om det fanns iordninggjort i sprutor på salen där flickan dog.

Det är flickans föräldrar som är målsägande och de fö-

reträds av advokaten Peter Althin.

Rättegången i Solna pågår i nio dagar. Läkartidningen kommer att följa målet på plats och rapportera fortlöpande på webbplatsen och sammanfattningsvis i papperstidningen.

Enligt domaren i målet, lagmannen Mari Heidenborg, kan domen väntas två till tre veckor efter sista rättegångsdagen.

Sara Gunnarsdotter

■ Tingsrättens plan för huvudförhandlingarna:

Dag 1, 13 september:

Åklagarens sakframställning, inklusive genomgång av skriftliga bevis. Föräldrarnas sakframställning. Narkosläkarens sakframställning, inklusive genomgång av skriftliga bevis.

Dag 2, 15 september:

Förhör med föräldrarna. Förhör med narkosläkaren.

Dag 3, 16 september:

Eventuell fortsättning på gårdagens förhör. Åklagarens vittne (barnets farmor). Åklagarens vittne (barnets farbror 1). Åklagarens vittne (barnets farbror 2). Åklagarens vittne (barnets farfar).

Dag 4, 22 september:

Åklagarens vittne (barnets morbror). Åklagarens och narkosläkarens vittne (undersköterska 1). Åklagarens och narkosläkarens vittne (undersköterska 2). Narkosläka-

rens vittne (sjuksköterska).

Dag 5, 23 september:

Åklagarens vittne (rättsmedicinsk assistent). Åklagarens vittne (vetenskapligt råd i neonatologi). Åklagarens vittne (vetenskapligt råd i barnanestesi och barnintensivvård).

Nedanstående tre vittnen ska höras »mot varandra«:

– Åklagarens vittne (kemist vid Rättsmedicinalverket)

– Åklagarens vittne (verksamhetschef på Rättsmedicinalverket)

– Narkosläkarens vittne (professor i analytisk klinisk farmakologi).

Dag 6, 26 september:

Nedanstående två vittnen ska höras »mot varandra«:

– Åklagarens vittne (vetenskapligt råd i farmakologi)

– Narkosläkarens vittne (professor emeritus inom farmakologi med kunskaper i experimentell anestesi).

Narkosläkarens vittne (professor inom barnanestesi och barnintensivvård).

Narkosläkarens vittne (fd överläkare inom barnanestesi).

Narkosläkarens vittne (docent i röntgenvetenskap).

Dag 7, 30 september:

Åklagarens vittne (överläkare i rättsmedicin).

Åklagarens vittne (professor i rättstoxikologi).

Dag 8, 3 oktober:

»Personalia och pläderingar« alternativt reservdag.

Dag 9, 5 oktober:

Reservdag, alternativt »Personalia och pläderingar«. ■